

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrația tipografiei arhiepiscopale Sibiului, strada Măcelarilor 47.

Corespondențele sunt a se adresa la:

Redacția „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.

Espousele nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se impoziază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rândul cu literă garmonă — și timbru de 30 cr. pentru fiecare publicare.

Sibiu, în 6 Mai.

Impreguriarea, că la sfârșitul săptămânei trecute trei regine s-au întîlnit în vecinul regat România, a dat publicistilor ansă la facerea de diferite combinații de grupări politice. O importanță deosebită se dă acestei întîlniri a reginelor de către diuaristica rusească și ungurească. De interes mai special este pentru noi importanța, ce se atribue întîlnirii pe teritoriu român a acestor regine de către publicistica ungurească. Se scie, că regina Sérbiei a plecat cu moștenitorul tronului în Rusia de sud spre a se recrea, se dice pe deoseptă, și spre a se întîlni cu părechea imperială a colosului rusesc, se susține de altă parte. Călătoriei reginei sérbescă la băi i se da o deosebită importanță politică. Se susține adeăcă, că partida rusească a cucerit terenul în Sérbia. Ristică și partizanii denușui, ajutați de consulul rusesc Persiani, au preparat bine terenul, și ați măne vor veni ei la putere. Înălțarea acestei nove faze în politică serbească s-a făcut cu aceea, că acestei partidei a succes a învățării pe rege cu regina.

Diariul „Budapesti Hirlap” în numărul de Duminecă ne surprinde cu o nouă scire sensațională. La băile de mare în Rusia de sud se va da o întâlnire generală tuturor matadorilor politicii pan-slaviste. Regina Sérbiei este acolo cu elironul, ca acesta să primească binecuvântarea autocratului tuturor slavor. Asemenea este acolo presupțivul principel al Bulgariei — un nepot al tarului, apoi principelul Carageorgescu, ginerele principelui din Montenegro. Planul este gata pentru o acțiune comună. În Sérbia va veni la guvern Ristică, ceea ce va însemna, că e pace bună cu influența austriacă, în Bulgaria va veni principel candidatul rusesc. La casă de complicații Petru Carageorgescu va primi Bosnia, și astfel se va pune în lucru marea operă a slavilor orientali.

Față cu acest plan publicistii unguri salută cu bucurie visita împăratului și reginei noastre la Sinaia și vin la concluziunea, că monarchia noastră are interese să întrețină intime legături de pretenție cu vecinul și vîgoros regat roman. Aceasta o prezintă intereul ambelor state în față incurcării situației, ce începe să se manifestă în orient.

Împărtășim și noi ductul de idei al publicistilor unguri și adaugăm, că o adeverată alianță de interes neunui, atunci se va putea realiza între noi și români din statul vecin, dacă în Ungaria se va schimba radical politica internă în toate ramurile ei. Dacă guvern, deosebitele partide politice, justiție, administrație, și în cele din urmă bolnaviosul cu

rent al societății în timpul din urmă, dacă toate acestea se vor schimba în mod radical, și se va inaugura o nouă eră, care pe baza legilor create la 1868 va permite cetățenilor o dezvoltare liberă și sănătoasă, atunci va fi posibilă o alianță între monarchia noastră și regatul României.

Și noi susținem, că e și natural, ca monarchia noastră, ca publicistica din Ungaria să vină la această convincere, și în față valurilor aruncate de sbuciumările politicei pan-slaviste, să se pună capăt politicei de cuture, urmările de guvernul nostru. La aceasta ne îndreptășesc și lupta de condeu dintre cele trei mari împărați, cari încă și acum formează alianță celor trei împărați. Din revelațiile asupra ocupării Bosniei și a Erțegovinei de către monarchia noastră, revelațiuni, care fură provocate din partea diplomației din Berlin, am vîzut, că la casă de o ciocnire între noi și Rusia pentru interesele noastre în Orient, noi nu putem conta la sprințul Germaniei. România înseă este viu interesată în orient, și un fitoriu răsboiu cu greu o va lăsa în stare pasivă.

Cum se vor desvolta lucrurile, vom vedea. Una însă nu o vom perde din vedere. În fața pericolului oamenii încep să căpăte minte. Încurcările din orient încep pare-ni-se a destepă și pre publicistii nostri din viinuile, în care s-au legănat până acum.

Nunăd e ar apuca lucrul, de unde trebuie.

Sibiu, în 6 Mai.

Împetriră la înimă ar trebui să fie omul, care nu s'ar infiora la audul numelor Galați, Ciugud, Carei mari, Curtici, Trăscău, Eperjes, și Toplița română.

Şepte locuri, ai căror locuitori erau eri alătări cu bună stare, ai căror locuitori ai căror comunități sunt espusi celei mai grozave miseri. După că scim noi, guvernul nu a facut nimic pentru nenorociiții acestor comune. Singur Maiestatea Sa s'a indură ale alina suferințele prime.

Diuaristica maghiară a deschis o listă permanentă pentru subscripționi în favorul nenorociților din Trăscău, Eperjes, Curtici și Carei mari, dar pentru nenorociiții din Ciugud, Galați și Toplița română încă nu am vîzut contribuiri mai însemnante. Aceasta își va avea motivele sale, pentru ce să urmată și nu altfel — vorbă e, că la rândul seu diuaristica română încă trebuie să-si facă datorință față de cele 3 locuri românesc, deși Carei mari și Curtici încă sunt atari, dar fiind ele în Ungaria, o-

menii din capitală sunt dispusi mai bucuros a aduce jertfe pentru nenorociiții din patria lor angustă.

Deci la o parte cu indiferentismul. Comitate de binefaceri — căci celor goli le trebuie vestimente, celor neadăpostiți adăpost și în prima linie celor flămăndi pâne.

Diferitele reunii de cântări să aranjeze căte un concert și publicul va sprigini întreprinderea, umană fiind.

Oameni, cari nu au familii grele, neguțători cu poziții mai fericite să-si deschidă pungile pentru de a ajuta fraților celor nenorociiții.

La biserică să umble un disc anume în o Duminecă sau sărbătoare pentru nenorociiții prin foc și ofrandele încurse să se predea locului destinației. Pentru Galați este anume constituit un comitet. Să se institue unul în comitatul Albei de Jos pentru Ciugud, unde au mai rămas numai 14 case. Cu împrumutul de 10 mij, ce l-a votat cassa de păstrare din Alba-Iulia, lucrul nu este nici pe de parte ajutat, ci abia vor putea reedifica 10 oameni mai de frunte edificile arse. Ce să facă ceialalți, cărora banca din Alba-Iulia nu le-a deschis credit? Unde să-si adăpostească familiile lor? Unde să-si adune, ce au pe câmp la timpul seu, și în fine, unde să erneze.

Nu e lucru de glumă. Locuitorii cei mai mulți stau aici sub ceriul liber și ne doare, că capitulul din Blaș încă nu s'a trezit din somn față de credințioșii sei, cari sunt în majoritate în aceea comună. Nu e vorba, și noi avem mulți credințioși la Ciugud, dar fondurile noastre nici pe de parte nu se pot asemăna cu cele din Blaș — deci cade în sarcina aceluia capitul de a pune mâna pe lucru.

In Alba-Iulia încă nici o mișcare, cel puțin cu scirea noastră nu, și așa trebuie ca dela centrul să se facă ceva și centrul e și acum Sibiu. Aici să se aranjeze concerte, baluri și să se deschidă liste pentru subscripționi, dacă e vorba, să fim creștini în sensul evangheliei.

De necurmată ori accentuăm, că ar fi bine, ca oamenii să-si asigure edificile lor. Puțini de tot puținei ne au pricoput și ascultat vocea noastră. Nu e vorba, că nu aprețiem motivele din cari nu se asigură oamenii contra focului — le aprețiem, căci scim și suntem convinsă, că față cu atâtă dări și imposibile de greu de a mai lua asupra-și și o sarcină de bunăvoie, numai căt, în singuraticele casuri se dovedesc, că de rău gresesc cu deosebirea oamenii și economii mai cu dare de mâna, când nu-si asigură clădirile contra focului. O mâna réutacioasă

până la ușă. Un lung oftat străbate între cei adunați: „ați ţie, măne mie!“

Intr'acea săude un trap moderat prete hărție: sărim.

Unii trec singuri și elegant și ies pe partea opusă „cum laude.“ Alții astă, că e prea ușor a sări oblu înainte; se învertă deci prin aer și ies pe din dos. Și acestia scăpă, dar de-andărtele; și se dice, că șicusința lor nu astă recunoșința meritată la judecători.

Ear alții sar, dar gresesc cercul; trec pe sub el, pe lângă el, — pe când alții sar departe peste el, și scăpă teferi. Cești din urmă astă în genere temele grozav de simple și ușoare și continuă selbatul galop fără nici o teamă.

Dar dacă nu ai voe de călărit și nici exerciții insărite, este trist de tot să nu ai nici barăm o mănușă la pagina 496.

Nu mi aduc bine aminte, prete căte cereuri trecusem, când me aflam față cu tema de proces.

Era un traiu nesănțios, ce duceam pe atunci; șine săram și studiam mult noaptea. Ședeam în miez de noapte cu fundat în „proces“, înclădiam soba prea tare, ca să pot aerisa: apoi aerisam ear prea mult, numai ca să am de ce înclădă; acum îmi scoteam capul pe fereastră, acum ear mi-l muia în labor — și într'acea viscoliam, nu alta, printre foile procedurii procesuale.

FOITĂ.

O mănușă.

(Noveletă de Alecsandru L. Kielland.)

Căci într'adevăr a fost o mănușă, care a făcut să obțin cătă păcă „cum laude“ la esamenul de stat juridic; dar am obținut numai „aud illaudabilis“, ceea ce a fost prete tot atât de just.

Dar prietenul meu, un avocat, care avu să citească că de di cu simțimile cele mai variate conceptul răspunsurilor mele, aflată tema mea procesuală sătă de bine lucrata, încă mai că se temea, că ea nu va înălța până la „cum laude“. Și el nu putea să vrea, ca să pătesc rușinea și neplacere, de a pică la esamenul verbal, iar la „hand illaudabilis“, căci me cunoște prea bine și-mi era amic.

Ea mănușă era o pată de cafea la marginea paginii 496 în procedura procesuală a lui Schweigaard, pe care o am fost împrumutat dela amicul meu Cucumis.

Nici că pot ajunge dile mai negre, decât să fi silit și te duce în dricul iernii prin viscol de zăpadă și „intuncime“ la esamenul juridic; — se dice, că vară ar fi și mai râu — dar astă nu o am incercat.

Trebue să treacă omul prete cele unspredece „ori“ că sunt „treispredece? — de sigur cel mai infam număr, care s'a iscodit — ca un debutant

nenorocit din circ: — el înaintea în cel mai turbat galop, viață-i stă legată de un fir și un zimbet forțat de circ îi joacă pe buze; și apoi trebuie să sără de unspredece ori — ori că sunt „treispredece“ — prințul din spatele cercurilor căpătușite cu hărție.

Tocmai într'o asemenea situație se află și nenorocitul, care depune, sau mai bine, se încearcă să depune esamenul juridic — cu deosebire numai, că nu aleargă călărină în galop acompaniat de orchestra și în luciul puternic al luminei de gaz. El este într'o lumină dubie pe un scaun de lemn cu față înțorsă spre părete, și unicul sunet ce-l aude, este cel dela cismele inspectorului; căci în larga lume nu cred să se afle cisme, care să scărție atât de strașnic, ca cele ale inspectorului juridic.

Urmează apoi oribilul moment, când stafeta cea neagră al colegiului juridic vine cu tema. Se pune în ușă și o ceteșe — recc și calm, cu o cruntă ironie asupra situației grozave, ridicând documentul prevestitor de rea soarte — ceteșe acest cerc de plângeri căpătușit cu hărție, prin care avem să sărim, ori în față căruia trebuie să descălecam și să reprezim — pe jos.

Te aşezi bine în sea. Mulți nu pot să sădă, cum se cade, se leagă și neliniștiți încoace și încolo; unul singur „descălecă.“ Ochii alor toți îl urmează

si sacrilegă și prefac în un minut munca de 10 ani în cenușă — deci la aceste ar trebui să se cugete țărani nostri în tot momentul, când se culeă și când se scoală, pentru că sau rătăeata oamenilor, sau negrila și poate duce la sapă de lemn. Inteligența noastră are atâtea dări, atâtea colete, încât rar poate să și facă datorință peste tot locul.

Dacă cel puțin oamenii mai cu dare de mâna ar fi asigurați contra focului, apoi cel puțin ofrantele inteligenții și a le comercialilor s-ar putea întrebună pentru săracimea nenorocită. Să îndemnăm deci pe oameni să se asigure. Casurile cele septe mai recente sunt de ajuns de a trezi pe oameni din letargie și nepăsare și ele se mai pot repeta și în alte locuri și atunci ajutorul împărțit în mai multe locuri va fi un ajutoru slab și nu va putea nici pe departe să aline suferințele celor nenorociți.

De réu trebuie să se teamă omul mai curând ca de bine, și nebun și omul, ce nu ia măsurile de precauție pentru interesul său propriu. Căci economistul nostru, dacă nu ar merge numai în trei pâna în patru Dumineci la birt, ar putea plăti bine o cuată de asigurări și în cas de nenorocire etă, că ar fi ajutat și și-ar edifica din nou clădirile economice.

Cu doar și cu poate nu se mai face treabă și cu deosebire în cele economice.

Economul și datoru să nu stea cu mânila în sin, făță cu nenorocirile, ce-l pot întâmpina. Reuniunile de pompieri încă sunt acum deobligătoare pentru truie-care comună.

Durere, că o tulumbă e stricată, alta pusă la un loc de nu se poate afia până prinde foc satul jumătate, tot lincruri aceste, cari trădează o neglijență neîntărită din partea multor organe comunitare concredute și puse în fruntea acestor soi de afaceri tot așa de momentuoase, ca și conșcrerile vițelor sau ca prescrierea dărilor: Numai că aceste lucruri nu le controlează inspectorul de dare nici veterinarul comitatens, ci ele cad curat numai în sarcina organelor comunitare, cari trăind de pe spatele poporului, ar trebui să și facă mai mulți scrupuli de conșciință din aceste trebi, unicile, cari au în vedere și pe bietul economic de altcum destul de nepăstuit de finanță, execuitori și tot neamul de inspectori buni și rei.

Inteligenta noastră, fruntașii comunitelor și ai bisericilor noastre se caute la ocazii de acestea a capacitatea pe oameni despre folosul, ce le poate aduce asigurăriile în cas de nenorocire și ei vor fi bine meritari de popor și de patrie.

Sinodul archidiecesan.

Sedința a XI-a, tînuită la 21 Aprilie.

Sedința se deschide la 5 ore d. m.

Protocolul sedinții tînute înainte de ameađi din cauza securității timpului nefind redigat.

Pentru autenticarea lui se vor face dispoziții mai în urmă.

Deputatul Galacteon Șagău face următoarea interpelare:

Sub Nr. prot. 114.—1885 deputatul Ioan Sandru, sulevând în formă de interpelație cestiunea fundației fericiților în domnul Ioan Trandafil și soția sa Maria născută Nicolici-Popovici, neguțători din Transilvania domiciliati în Neoplanta, din care fundațione se au în vedere și 4 stipendii de căte 500 fl. pentru transilvăneni de religiunea gr. or. studenți de gimnasiu și facultăți, Inaltul Presidiu în alineatul ultim

Dar în sfîrșit și vîntul cel mai turbat trebuie să se astănapere odată, — și aceasta era dorința mea cea mai ferbinte. Însă momentul juridic era puternic în mine; sădeam tăpan, mă încreunat la carte și cetiam a decea-oară: „Deci s'ar putea presupune...” — deci s'ar putea — deci — presupune... să unim folosul cu placutul — să me rădîm pe spate pe scăun — pot ceta tot atât de bine; lumina lampii nu me genează; — „decă — s'ar putea — presupune...”

Imagini, cari de cari mai puțin juridice îmi răsăriau din carte, serpau în jurul lampii și amenieau cu cutropice dulbul meu spirit procesual. De abia mai vedeam filele albe: „Deci — s'ar putea — ” Restul se perdî într'un noian de slove negre și mărunte, ce se revîrsa pe fețele des tipărite; cu o desparțe moartă urmă ochii mei torrentul — când zări jos pe partea dreaptă a foaei o mutră.

Era o măimută, desemnată pe margine; esențială desemnată — aşa mi se împărea; cu deosebire coloarea bruna a feții era de minune. Interesul meu față cu acest cap de operă era — trebuie să o mărturisesc — cu mult mai mare decât Schweigaard însuși. Me desmeteci puțin, me plecai mai spre carte, ca să văd mai bine. (Va urma.)

promite, că va cerceta cauza cu concursul consistoriului, și va face toate spre a se asigura stipendiile, ce compet archidiecesei.

După ce în aceasta cestiune nu s'a facut nici o amintire ori vre-un raport despre stadiul fundației: dacă s'au facut ori nu pașii necesari pentru asigurarea intereselor archidiecesei mi permit întrebarea:

1. Făcut-a Inaltul Presidiu ca președinte al consistoriului pașii necesari pentru asigurarea stipendiilor, ce compet archidiecesei din fundaținea numită?

2. Dacă a facut, care este rezultatul? — ear dacă n'a facut, are de cuget a cerceta cauza și a validita dispozițiunile testamentare ale fundatorului?

Presidiul respunde, că n'a considerat cauza de presidială, ci a dat-o la consistoriu, de unde s'au și întreprins cele de lipsă; dela Carlovăi a venit responsul, că testamentul este atacat în favorul gimnasiului din Neoplanta; astfel cauza încă nu e finalizată, se vor face însă și pe viitor pașii de lipsă pentru salvarea intereselor noastre.

Interpelantele se declară multămată cu răspunsul presidiului, și sinodul îia la cunoștință.

În legătură cu concluziile luate în ședință a III dela 14/26 Aprilie a. c. se procede la alegera unui asesor onorariu mirean în senatul scolaru și a unui asesor onorariu preot în senatul episcopal pe restul periolei present la locurile venite în vacanță prin trecerea asesorului Dr. Ioan Crișan în statul preoțesc și repausarea asesorului Ioan Predovici.

Alegerea se face prin votare secretă prin sedule. La apelul nominal votează 40 deputați, punându și sedule pentru fiecare senat în urne separate. După încheierea votării sedule date pentru senatul episcopal se pun la o parte și se iau la scrutinul cele pentru senatul scolaru.

Rezultatul este următorul:

Din 40 sedule date, patru sunt albe, ear voturile din celealte 36 se împart astfel: Leontin Simionescu 27, Pompiliu Pipoș 7, Stefan Iosif 1, Augustin Nicoară 1.

Conform acestui rezultat secretariul metropolitan, Leontin Simionescu, se declară de ales asesor onorariu în senatul scolaru.

Scrutinindu-se sedule date pentru un asesor onorariu preoțesc în senatul episcopal rezultatul este: că din 40 sedule 2 sunt albe, ear voturile din cele 38 se împart astfel: Romul de Crainic 22, Dr. Ioan Crișan 15, Nicolai Manegut 1.

Pe baza acestui rezultat protopresbiterul Romul de Crainic se declară de ales asesor onorariu în senatul episcopal.

La ordinea dilei se pune referada comisiunei verificătoare, care prin raportorul seu, deputatul Partheniu Cosma referează asupra raportului consistorial, prin care se comunică sinodului rezultatul investigației și opinionea consistoriului conformclusului sinodal Nr. 110 din anul 1886 în meritul protestelor încuse în contra alegerii de deputați mireni în cercul electoral I al Sibiului.

Din protocoale de investigație, efectuată prin comisiarii consistoriali Dr. Nicolai Olariu se constată.

1. Că în comuna bisericăască Slimnic s'a facut alegeră prin aclamație, despre ce nu s'a luat protocol, ear protocolul prezentat la scrutinul s'a luat mai târziu în casa parochială în absența alegătorilor;

2. că în Vurpăr nu s'a facut nici o alegere, ci protocolul prezentat la scrutinul l'a facut parochul mai târziu — ear protocolul l'a compus fiul parochului mai târziu în absența poporului după o listă, ce și o compus dânsul, carea conține și individuali morți și de aceia, caru i aparțin la biserică noastră;

3. că în Alămar nu s'a facut alegere;

4. că în Ruși nu s'a constituit sinodul electoral, ear protocolul l'a facut feciorul preotului mai târziu acasă, că protocolul nici a două din nu era încheiat, când apoi la îndemnul și în prezența protopresbiterului Simeon Popescu a mai introdus în el 20 de nume;

5. că în Cinadie nu s'a tînuit sinod parochial și nici alegere nu s'a efectuat, ci protocolul l'a făcut mai târziu învățătorul la mandatul preotului;

6. că în Gusu asemenea nu s'a facut alegere în sinod, protocolul s'a facut mai târziu la preot, în care numele lui Ioan de Preda n'a obvenit ca ales.

Pe baza acestor constatări majoritatea comisiunei propune:

Protocoalele presentate la scrutinul, ca luate în sinodele parochiale extraordinaire tînute în 3 Martie 1885:

- a) din comuna bisericăască Slimnic cu voturi 103
- b) din comuna bisericăască Vurpăr cu 56
- c) din comuna bisericăască Alămar cu 107
- d) din comuna bisericăască Ruși cu 76
- e) din comuna bisericăască Cinadie cu 112
- f) din comuna bisericăască Gusu cu 58

cu total 512

voturi se declară de nule, și de oarece după cassarea acestor voturi, rezultatul alegării se altereză, actul întrig al alegării de deputați mireni pentru sinodul archidiecesan în cercul Sibiului, efectuite la 3 Martie 1885, se cassează și deputații aleși: Iacob Bologa și Ioan de Preda nu se verifică.

Minoritatea face următoarea propunere:

Protocoloalele enumărate în propunerea majorității se declară de nule, de oarece după cassarea voturilor cuprinse în acelea domnului Iacob Bologa și în 1966, duil Ioan de Preda 1056, ear lui Vișan Roman 1048, prin urmare rezultatul alegării numai față cu dl Ioan de Preda se altereză, alegerea domnului Iacob Bologa se verifică, ear a domnului Ioan de Preda se cassează.

Față cu aceste propuneri deputatul Nicolau Cristea propune;

De oarece rezultatul practic numai are nici verificarea nici neverificarea, și fiind că este constatată, că și în alte părți s'au comis irregularități și neexistări, din care cauza consistoriul la însărcinarea sinodului are să emite un circulație, prin care să pună la inimă alegătorilor și tuturor celor competenți, ca în viitor să nu se mai întâlnească irregularități, sinodul declară pe ambii deputați verificări.

Punându-se la vot propunerea deputatului Nicolau Cristea, apoi cea a minorității din comisiunea verificătoare ambele se delată, și sinodul primind propunerea majorității enunță concluzia următoru:

De oarece după cassarea voturilor din protocoalele înșiruite mai sus rezultatul alegării se altereză, actul întrig al alegării de deputați mireni pentru sinodul archidiecesan în cercul Sibiului efectuite la 3 Martie 1885, se cassează și deputații aleși: Jacob Bologa și Ioan de Preda nu se verifică.

Biroul sinodal prin notariul Dr. Nicolai Olariu prezintă sinodului conspectul, ce cuprinde pe baza §-lui 25 din regulamentul afacerilor interne conspecetele de diurne și spese de călătorie ale deputaților sinodali pentru sesiunea acestuia an, care continuă din poziție:

Sinodul pentru deputați, cari locuiesc afară de archidiecesă decide a li se compută spesele de călătorie după distanța dela marginea archidiecesei în direcția locuinții lor până la Sibiu, și astfel se votează preste tot:

a) ca diurne . . . . . 1479 fl. — cr.

b) spese de călătorie . . . . . 633 fl. 78 cr.

c) spese ale biroului . . . . . 50 fl — cr.

cu total 2162 fl. 78 cr.

Pentru autenticarea protocoalelor celor trei sesiuni din urmă, se decide că ele să se autentice măne la 12 ore a. m. prin o comisie sinodală, compusă sub presidium Escel. Sale de toți membri sinodali, cari se vor mai afla în Sibiu, conform usului din trecut.

Președintele arhiepiscop constată, că toate agenții sinodale puse la ordinea dilei pentru sesiunea prezintă sunt terminate, prin urmare multămînd membrilor sinodali pentru viața interesare, ce o au dovedit și acumă ca și în trecut pentru prosperitatea sănătății noastre biserici și împlorând binecuvântarea lui D-De peste ei și preste lucrările acestui sinod, sesiunea ordinată a sinodului archidiecesan pentru anul curent, care e cea din urmă în ciclul al saselea al sinodalității noastre — o declară de încheiată.

Deputatul sinodal, archimandritul și vicariul arhiepiscopesc Nicolai Popea, în acord cu ceialalți deputați prezenți, multămesec președintelui arhiepiscop pentru tactul bun, cu care a condus lucrările acestui sinod, poftindu-i viață fericită, ca să poată conduce afacerile noastre la adânci bătrânețe.

Cu acestea sinodul ordinariu anual s'a terminat.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Viena, 2/14 Maiu 1887. Cehii au triumfat în lupta pentru asigurarea limbei lor naționale în afacerile judiciare. Lupta incepută prin Septembrie anul trecut s'a decis definitiv în luna de față. Acesta e sugetul „cestiunii limbilor” din Austria, care a tînuit popoarele austriace într-o continuuă.

A-ți amintit cele ce se facă în această direcție, până când națiunea germană din Austria incepe să manifeste sentimentele de aderență față de luptătorii pentru păstrarea hegemoniei limbii germane (T. R. Nr. 126/1886). Rămâne acum să înregistre și ultima fază a acestei afaceri, precum și efectul produs prin ea în sinul tinerimii universitățile de aici.

E lucru recunoscut, că cehii din Austria sunt un popor pe cat de numeroș, tot pe atât de pretiosen. Nisunul lor cultural și zelul, cu care luptă umăr la umăr pentru asigurarea drepturilor, ce le compete, au facut ca ei să atragă privirea tuturor popoarelor asupra lor. Prin aceste precum și prin înțelepciunea de a se săi folosi de ocaziile binevenite le-

suces, să-și asigure drepturi și favoruri demne de invidiat. Un astfel de drept e și cel de față. Cehii adecați în urma repetițiilor cereri și amenințări de aliare cu celelalte popoare slave în contra imperiului austriac, au stors prin ministerul de justiție Prazák, dela guvernul Taaffe un emis, prin care li-se concede folosirea limbii lor naționale în afacerile făcute la curie.

Împregurarea aceasta a atacat adânc ambitia nemților conservativi. Cu deosebire au fost neplăcut atinse rămășițele sistemului absolutistic, cari nu-și pot închipui Austria fără hegemonia limbii germane. Lățirea slavismului a dat ansa la căță și mai căte concesiuni. Căderea Austriei și ridicarea slavismului pe mormântul ei reșuna până și în parlament, iar nisunța de a face guvernul să-și retragă concesiunile creștea din ce în ce.

În fruntea luptătorilor pentru susținerea integrității limbii germane, ca unică legătură, care împreună toate popoarele austriace, era însuși Schmerling, dictatorul absolutistic de odinioară al Transilvaniei. E caracteristic acest bărbat, care se consideră de următorul constituționalismului de astăzi. Vrigitatea timpurilor l-a albit, sentimentele sale însăcău rămas tot jumătate.

Susținerea Austriei prin egala îndreptățire a tuturor naționalităților e programul guvernului Taaffe. Susținerea Austriei prin hegemonia germanismului e ceea ce a conservatorilor absolutiști.

Afacerea s-a prezentat deosebite ori în casa magnatiilor și aci și-a ajuns ultima fază de dezvoltare. Guvernul susține emisul seu, eară Schmerling cu partida sa luptă din răsputeri pentru salvarea germanismului.

Resultatul final — se înțelege de sine — a fost biruința guvernului Taaffe, va să dică susținerea stării prezente.

Indignația produsă prin acest vot și-a ajuns culmea, Biruința guvernului e considerată ca perdere pentru națiune.

Expresiunea mănuirei sale s-a dat chiar și din partea tinerimii universitare de aici. Trei zile după olală au durat demonstrațiile îndreptate indirect contra guvernului, care direct contra prof. universitar și membru al casei magnatelor Maassen, pentru vorbirea sa, prin care susținând causa cehilor, s-a depărtat de simțemintele națiunii sale.

Cu deosebire tinerimea juridică a demonstrat din răsputeri. Ea n-a putut suferi ca profesorul ei să vorbească contra sentimentelor, de cari e ea însuflată.

Demonstrația și-a ajuns culmea în a treia zi, când profesorul Maassen i-său s-a făcut și ovaționi de charivari. Urmarea a fost arestarea mai multor participanți.

În diuș următoare pe tabla cea neagră a rectoratului un apel aducea tinerimea la cunoștință sistarea prelegerilor pe diuș următoare și închiderea facultății iuridice, la casă, dacă demonstrațiile se vor mai repeta. Si de sigur aceasta ar fi și urmat, dacă povetelor părintesc ale rectorului Ziemermann nu le-ar fi succes a linii spirituale agitate. Urmarea a fost, că în 12 i. c. n. tinerimea a capitulat, și a promis în mod solemn absențarea dela ori-e demonstrații. Astfel prelegerile conturbate și intrerupte eau și an reluat cursul regulat.

E laudabil entuziasmul tinerimei pentru apărarea tezaurelor străbune și tocmai așa și biruința proprie!

zit îndată l-a rugat de iertare, dicând: „Rusia o pot stăpâni, pe mine nu!”

Despre beția lui Hercule, ne povestesc Macrobius, că poculul seu de băut era atât de colosal, încât îl servia totdeauna și de lunte pe mare. Homer spune, că pocul lui Nestor era atât de mare, că dacă era plin, un om cu auevo îl putea ridica; bătrânel Nestor îl bea însă dintr-o dusă. Darius, regele persilor, și-a pus un epitaf, în care se laudă, că a fost un beț mare. Si fiul seu l-a imitat în beție, și dicea, că deoarece poate consuma atâtă băutură, el e mai devenit de a purta coroana, decât fratele seu mai mare Artaxerxes. Într-o scrisoare către spartani, pe care voia să-i atitea contra fratelui seu, dice: „Eu am o inimă mai bună decât el, sunt un filosof mai bun, beau mai mult și pot suporta vinul mai ușor ca dânsul!”

Chiar unii din filosofi au căutat victimă beției. Plato în legile sale admite beția, dar numai sub condiția, să se aleagă un rege de beție, care să rămână totdeauna treaz.

În Roma, unde mai târziu în perioada de demoralisare beția ajunsese la ordinăriea dilei, le era femeilor romane băutura strict interzisă. După cum ne spune Plinius, a declarat Romulus pe un oare care Egnatius Mecenius de nevinovat, cu toate că și-a ucis femeea, pentru că bea mult. Si regale Faunus și-a băut soția sa cu vergi, atât de mult, până ce a murit, din cauza, că băuse vin, ceea ce era contra obiceiurilor. Femeile romane trebuiau în fiecare zi să sărute de mai multe ori pe bărbați, sau pe neamurile lor, pentru ca acestea să se încredească, de nu miroase ele a vin, și aşa se se fi născut: „sărătulat ambelor secușuri”. Moise a opriț băutul numai preoților, care erau învățătorii poporului și care trebuiau să meargă cu exemplul bun înaintea tuturor, — Christos, care a ales pentru săntă taină vinul, a voit de sigur să arete prin aceasta, că vinul trebuie să se bea numai le sf. taină și chiar atunci numai că puțin. Mohamed a opriț tuturor moslemilor a băut. — Jidovii însă trebue să fie care anodă — la serbarea purimului — să bea atâtă, până nu mai cunoște diferența între „blăstămat să fie Haman” și „binecuvântat să fie Mordehai”.

Inscripția, ce a pus-o Dante de-asupra porților iadului: „Lăsați-o oportunitatea, voi călăruți” (Lăsați totă speranța, voi ce intrați) nu se potrivește nicăieri mai bine, de cădăt de-asupra cărciumelor, în care se întăbează într-o di mai mulți decât se înecă în mare într-un an. Toate incercările cătăi s-au facut de a pune capăt beției, și toate exemplele însăși încărcătoare statorite pentru a îndrepta pe bețiv, n'au avut nici un succes. Teologii, medicii și juristi s-au apucat de lucru, dar înzadar, pentru că pântecele n'are urechi, ca să poată audii, ce-i spun mii de glasuri.

La spartani era datina — spre a putea feri pe cei tineri de patima beției — că Hiloii îmbătați pe spesile statului se plimbau pe străzi. Cu toate acestea e lucru constat, că astfel de exemple n'au avut nici odată urmări bune, ci totdeauna au fost imitate spre dauna populației.

Basedor, un spirit din cele mai mărejă din ultima jumătate a secolului trecut, un reformator cunoscut pe terenul creșterei și instrucției publice, venia în aceeași haină înaintea auditorilor și discipulilor sei, în care se întăvilia cu o șiliște beat, pe străzi, dorind astfel, ca auditorii sei să se forțească de această patimă. El singur însă nu se putea feri, ci face ca ciobotariul, care find încă treaz, vede pe un bețiv într-un sănătă și se desparte de dânsul, dicând: „Ah! Dumine că me vor vedea și pe mine așa!” (Va urma)

O interbeliție.

Toate diuarele comunică un circulariu al ministerului de interne ddto 11 Maiu a. c., prin care se aduce la cunoștința publicului nenorociile, ce au îndurat în urma incendiilor mai recente, orasele: Eperjes, Carei, mari, și comunele Csik-Kozmás, Ciugud, Kesznyét, Curtici, Meregyó, Sötör și Trăscău, provocându-l să contribue în favorul nenorociților din aceste localități.

Arată mai departe că: în Eperjes au ars 191 case etc. dauna peste 1 milion fl.; în Carei 156 case, dauna aproape 1 milion fl.; Csik Kozmás 244 case, dauna 60,000 fl.; în Ciugud 120 case; — în Curtici 373 edificii, dauna 70,000 fl.; în Kesznyét 203 edificii, dauna 51,000 fl.; în Meregyó 36 case; în Sötör 80 case, dauna 80,000 fl. în Trăscău 50 curți.

În fine că Majestatea Sa a dăruit pentru Eperjes, 10,000 fl., pentru Carei 6,000 fl., pentru Trăscău 500 fl., pentru Ciugud 1000 fl., pentru Sötör 500 fl., pentru Curtici 500 fl., iar pentru Csik-Kozmás 800 fl.

Noi așa scim, că șirul acestor nenorocii l-a deschis comuna Galați din comitatul Făgărașului, care mai întreagă a devenit victimă focului la 22 Aprilie a. c.

Scim și aceea, că la moment s'a constituit un comitet pentru colectarea ajutoarelor în favorul acestor nenorociți.

În proporție a suferit această comună, că orice din cele enumerate în circulariu ministerial și dauna negreșit întreces cel puțin pe o comună Meregyó, și ca totuși nu figurează între cele, pentru care întruvine înaltul ministeriu, nici între cele ajutorate de Majestatea Sa împărat și regele nostru.

Sciind că Majestatea Sa este cel dintâi, carele în asemenea casuri sare într-ajutorul nenorociților, nu ne putem închipui alta, decât că administrația comitatului Făgăraș nu și-a făcut datorină în astă privință, sau dacă și-o-a făcut, n'a prezentat nenorocirea în adeverință ei mărine.

Nu luăm deci voie a interpela pe cei din frunta comitatului Făgăraș că:

Ce este cauza, de comuna Galați nu se bucură de intervențiunea înaltului ministeriu pentru ajutoriu, nici la Majestatea Sa, nici la public?

Doară nu se va fi adevărind și aci proverbial vechiu despre făgărașeni!

Varietăți.

* (Imperialeasa și regina Elisabeta) a fost primită la Sinaia de regale Carol, de regina Elisabeta și de primariul Sinaiei, deoarece împărealeasa și-a exprimat dorința, ca primirea să nu se facă oficială. Primirea a fost foarte cordială. Frumusețea romanticilor locuri produse vîi impresioni înca la prima infâșare și aceste impresioni le măriră și mai tare decorațiunile de brădi și de flori, cari împodobiau gara și vilele. La castelul Peles o companie de vânătoare a dat onorurile și s'a intonat imnul austriac. Toată diua a fost o adeverință sărbătoare de desfășurare pe pământul românesc. Dumineca dimineață la 5 ore i-să a dus împăreatesei lapte de vacă; apoi a plecat la preumbrelare, însotită de damele de onoare. Dejunul l-a luat cu regina României singure, servite de un singur servitor. În 3/15 Maiu la 4 ore și 30 m. cu trenul regal, condus de directorul căilor ferate române, a sosit împărealeasa la Predeal, acompaniată de regale și regina României. Primirea a fost foarte călduroasă și după o despărțire miscătoare împărealeasa a părăsit pământul României, fluturând cu batista părechiei regale române, până ce s'a pierdut din zare. Dupa 5 ore a trecut prin Brașov, unde se adunase multă lume, dar aici nu se arăta de loc. Pela 10 ore ajunse la Sighișoara, unde i-se duse cina în cupeu.

* (A jutor.) Pentru cei arși din comuna Galați, institutul de credit și economii „Albina” a dăruit 200 fl. v. a.

* (Schimbarea mersului trenurilor.) O mică schimbare a trenurilor se va face pe calea ferată secundară Sibiu — Copșa-mică, începând cu 1 Iunie st. n. In urma acestei schimbări trenurile vor comunica în chipul următor: a) trenul micș Nr. 1811 va pleca din Sibiu la 8 ore și 50 min. înainte de ameađi și va sosii la Copșa-mică la 10 ore și 49 min. înainte de ameađi; b) trenul personal Nr. 1801 va pleca din Sibiu la 10 ore și 25 de min. seara și va sosii la Copșa-mică la 12 ore și 10 min. noaptea. II Copșa-mică — Sibiu: a) trenul personal Nr. 1802 va pleca din Copșa-mică la 4 ore și 15 min. dimineață și va sosii în Sibiu la 6 ore și 30 min. dimineață; b) trenul micș Nr. 1812 va pleca din Copșa-mică la 2 ore și 49 min. după ameađi, și va sosii în Sibiu la 4 ore și 42 min. după ameađi.

* (Convocare.) Prin aceasta se convocă și se declără de convocată adunarea generală a reuniunii femeilor române din Mediaș și giur pe 21 Maiu (2 Iunie) 1887 la 2 ore după ameađi, în scaloa gr. cat. din Mediaș, la care se invită în special domnișori bărbați de consiliu, membrii comitetului, membrii ord. și onorari pre cum și orice binevoitor al reuniunii.

Obiectele de pertractare sunt:

1. Raportul comitetului despre activitatea sa a dela 2 Iunie 1886 până 2 Iunie 1887, și despre starea cassei.

2. Decidere asupra recurselor dela Theodor Valerian Borza, George Marian și Ioan Suciu.

3. Alegerea a unor bărbați de consiliu în locul celor defuncți resp. îndepărtați de aici.

4. Eventuale propuneri din partea membrilor reuniunii, care întinsească la prosperarea materială și morală a reuniunii.

La interbeliții, cari nu sunt predate președinte în scris cel puțin cu o oară înainte de deschiderea sedinții spre a putea fi consultate cu bărbații de consiliu, nu e obligată președinta a responde.

Comitetul reuniunii îneșe sedința sa în diua și locul de sus la 12 ore.

Mediaș, 1/13 Maiu, 1887.

Maria Roman,

președintă.

Elena Suciu,

secretară.

* (Un cetitor atent.) — Publicistul francez, marchizul d'Argens, care a trăit de ani 1704 până la 1771, fu rugat într'o zi de către un cunoscut al seu din Paris, să-i imprumute primul tom al scrierii lui: „Lettres juives,” ca să-l ceteasca. După o săptămână cartea veni îndărăt de la pretin, care facea complimentele sale autorului și îl ruga să-i trimeată

